HERRLJUNGA KOMMUN
SOCIALNÄMNDEN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2016-10-04
Direktjusterade paragrafer

Plats och tid: Herrljunga kommun, Kommunhuset, Nossan (A-salen) kl.13.00–16.00
Ajournering kl. 14.30–14.50

Beslutande

Beslutande	Ersättare
Lennart Ottosson (KV), ordförande	Gudrun Gustafsson (M)
Andreas Johansson (M), vice ordförande	Lilian Fritzby (SD)
Ragnar Emanuelsson (C)	
Pia Bondesson (C)	
Inger Gustavsson (L)	
Kerstin Setterberg (KD)	
Anette Rundström (S)	
Magnus Fredriksen (S)	
Magnus Lennartsson (M) ers Armina Dzananovic (S)	
Carina Fredriksen (S)	
Auli Karnehed (SD)	

Övriga deltagare: Magnus Stenmark, socialchef
Daniel Hellström, nämndsekreterare
Linnea Holm, stabschef
Jenny Andersson, controller

Utses att justera: Inger Gustavsson (L)

Justeringens plats och tid: Kommunhuset, Herrljunga, 1 april 2016

Underskrifter

Sekreterare: Daniel Hellström

Ordförande: Lennart Ottosson (KV)

Justerande: Inger Gustavsson (L)

Paragrafer 111-114

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ: Socialnämnden, direktjusterade paragrafer

Sammanträdesdatum: 2016-10-04

Datum för anslags uppsättande: 2016-10-04

Datum för anslags nedtagande: 2016-10-26

Förvaringsplats för protokoll: Socialförvaltningen, Torggatan 4 A, Herrljunga

Underskrift

SN § 111 DNR SN 50/2016

Delårsbokslut 2016-08-31

Sammanfattning
Delårsbokslutet är en sammanställning över resultatet för de åtta första månaderna av året. I delårsbokslutet redovisas både ekonomiskt utfall och utfall på de mål som antagits. I delårsbokslutet finns också en prognos, både över måluppfyllelse och en ekonomisk prognos för helåret.

Per den 31 augusti 2016 har socialnämnden en periodiserad budget på 122 060 tkr. Utfallet för samma period uppgår till 119 055 tkr vilket ger en budgetavvikelse per 2016-08-31 på 3132 tkr. Uppbokningar av större intäkter och kostnader har här gjorts för att få ett rättvisande utfall.

Prognos för socialnämnden visar på ett underskott på 1 285 tkr för helåret 2016.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-09-14
Delårsrapport 2016-08-31 (bilaga SN § 111)

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:
- Delårsbokslut 2016-08-31 godkänns och lämnas vidare till kommunfullmäktige.
- Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut
1. Delårsbokslut 2016-08-31 godkänns och lämnas vidare till kommunfullmäktige.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till: Ekonomiavdelningen

SN § 112 DNR SN 51/2016

Budget 2017-2019

Sammanfattning

Enligt Herrljunga kommuns ekonomistyrningsprinciper ska styrelse och nämnder före den 30 september innevarande år beslutat hur nästkommande års verksamhet ska genomföras utifrån det beslut kommunfullmäktige har fattat. Kommunchefen har beslutat att nämnderna får dispens till oktobernämnden.

Föreslagen organisation är marginellt förändrad. Stab, bemanningsenhet samt administrativ enhet är stödjande/kontrollerande enheter som arbetar för hela förvaltningen.

Socialnämnden tilldelades 186 829 tkr för att bedriva verksamhet år 2017 i kommunfullmäktiges beslut i juni. I budget 2016 finns en central lönepott som fördelas ut efter att löneförhandlingarna är slutförda. Det finns också en central pott gällande kapitalkostnader som fördelas ut efter gjorda investeringar. Under sommaren har dessa potter fördelats ut och ökat budgetramen 2016 för socialnämnden till 186 855 tkr. Därmed påverkas också budgetramen för 2017. Ny ram för socialnämnden 2017 blir 193 680 tkr. Detta är en ökning med 6 851 tkr jämfört med juni beslut och en ökning med 11 124 tkr jämfört med ursprungsbudgeten 2016. Den nya ramen kommer att fastställas i KS sammanträde i oktober.

Fördelning har gjorts till varje ansvarsområde. Fördelningen på de olika verksamheterna kommer att presenteras senare under året då varje enhet lagt sin budget.

Utifrån budgeterad verksamhet 2016 som också kommer fortsätta under 2017 finns ytterligare behov och önskemål. Kommer Hagen etapp 4 att färdigställas behövs medel för att fylla lokalerna med verksamhet, det finns behov av att utöka korttidsenheten med fler platser (idag finns utrymme för 10-12 men budget finns för 8) samt ökad personaltäthet på särskilda boenden.

Mot bakgrund av ovanstående ser förvaltningen därför en stor utmaning i att bedriva verksamhet inom den av kommunfullmäktige beslutade ramen. Enligt gällande ekonomistyrprinciper gäller medel före mål, socialförvaltningen har därför för avsikt att arbeta mot målen i den omfattning budgetramen tillåter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-09-16
Budget 2017-2019 (bilaga SN § 112)

Fortsättning § 112

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Budget 2017-2019 godkänns enligt bilaga 1 och lämnas vidare till kommunfullmäktige.
- Socialförvaltningen får i uppdrag att återkomma med en mer detaljerad budget till nämndens sammanträde senast den 29 november. I denna budget ska framgå hur verksamheten ska arbeta för att uppnå beslutade mål. Budgeten ska också vara fördelad per verksamhet.
- Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Budget 2017-2019 godkänns enligt bilaga 1 och lämnas vidare till kommunfullmäktige.
2. Socialförvaltningen får i uppdrag att återkomma med en mer detaljerad budget till nämndens sammanträde senast den 29 november. I denna budget ska framgå hur verksamheten ska arbeta för att uppnå beslutade mål. Budgeten ska också vara fördelad per verksamhet.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till:

SN § 113 DNR SN 51/2016

Behov socialnämnden

Sammanfattning

Socialnämndens arbetsutskott har gett socialförvaltningen i uppdrag att sammanställa en lista på verksamhet som nämnden enligt lag är skyldiga att bedriva men som idag inte finns utrymme för i budget.

Socialförvaltningen har sammanställt en "bruttolista" med verksamheter/insatser som är lagstadgade men som det inte finns utrymme för i 2017-års budget. Summan för detta beräknas till 8 400 tkr.

Behov	Summa
Förändrade förutsättningar för äldres trygghet dygnet runt	5 000 tkr
Anhörigstöd	600 tkr
Brukare med större vårdtyngd	600 tkr
Kompetensutveckling av personal	600 tkr
Utökat stöd för personer med psykisk ohälsa och personer med missbruk	300 tkr
Utökning korttiden	1 300 tkr
SUMMA	**8 400 tkr**

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-09-22

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Informationen godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
- Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Informationen godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Expedieras till: Kommunstyrelsen
För kännedom till:

SN § 114 DNR SN 180/2016

Riktlinjer Taxor och avgifter

Sammanfattning

De principiella grunderna för regleringen av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet styrs av *Socialtjänstlagen kap 8* och *Avgifter inom äldre- och handikappomsorg (2001:149) samt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade 18-20 §§ och 5-6 §§ förordningen (1993:10909) om stöd och service till vissa funktionshindrade.*

Avgifterna för omvårdnad och service regleras efter prisbasbeloppet, kostpriserna regleras efter de kostnader tekniska nämnden har aviserat samt konsumentverkets rekommendationer. Övriga avgifter baserar sig på Västra Götalandsregionens avgifter och tjänsteprisindex. Uppgifterna från andra parter är inte anpassade utifrån Herrljunga kommuns budgetprocess vilket innebär att det taxor och avgifts dokument som tidigare fastslagits har varit med preliminära siffror och korrigerats efter information från övriga parter. Förvaltningen föreslår nu att socialnämnden ska föreslå kommunfullmäktige att fastslå riktlinjer för taxor och avgifter samt avgiftshandläggning. Riktlinjerna slår fast avgifterna för socialnämndens verksamhet. I och med antagandet av riktlinjerna kommer fullmäktige inte att besluta om taxor och avgifter årligen utan revidering och översyn av riktlinjer för avgiftshandläggning skall göras vid behov eller minst var 5:e år.

Principen för avgifterna som fastställs i riktlinjen är samma som principerna för avgifterna som fastställs idag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-09-28
Riktlinjer för handläggning av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet (bilaga § 114)
Information: avgifter socialnämndens verksamhet 2017

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Riktlinjerna för handläggning av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige.
- Med tillägget att kostnaden för matdistribution per portion fastställs till den kostnad som tekniska kontoret tar ut.
- Riktlinjen gäller från 2017-01-01.
- Ärendet justeras omedelbart.

Fortsättning § 114

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Riktlinjerna för handläggning av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige.
2. Med tillägget att kostnaden för matdistribution per portion fastställs till den kostnad som tekniska kontoret tar ut.
3. Riktlinjen gäller från 2017-01-01.
4. Ärendet justeras omedelbart.

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till:

Bilaga SN § 112

DIARIENUMMER:	2016-51
FASTSTÄLLD/INSTANS:	2016-10-04
VERSION:	1
SENAST REVIDERAD:	
GILTIG TILL:	2017-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Socialchef

Budget 2017-2019

Socialnämnden

Driftbudget

Investeringsbudget

Verksamhetsplan

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Ansvar och uppdrag 2
Organisationsskiss 2
Verksamhetsbeskrivning 3
Vad händer i verksamheten under 2017? 4
Mål 6
Inriktningsmål och prioriterade mål 6
Ekonomi 9
Drift 9
Investeringar 11

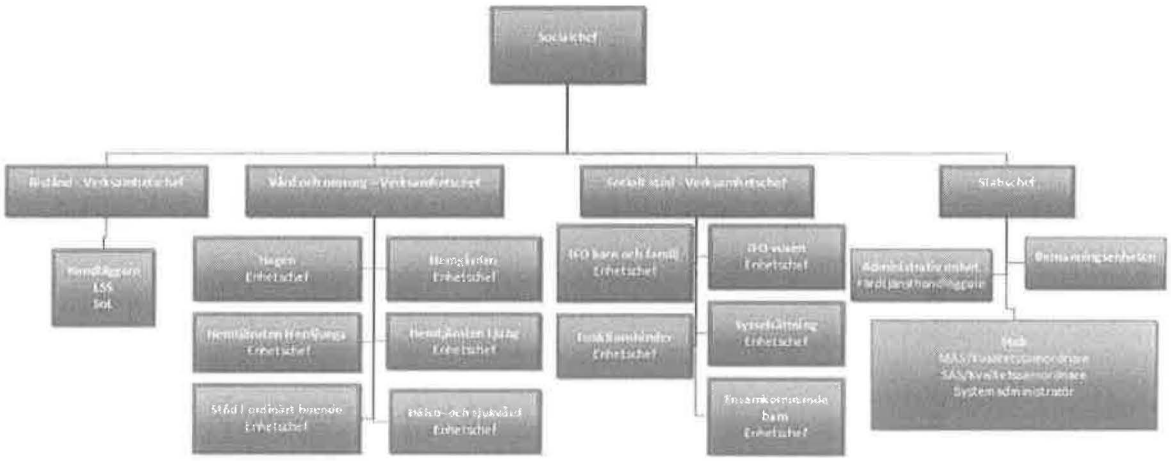
Ansvar och uppdrag

Socialnämnden har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning. Socialtjänsten omfattar myndighetsutövning - utredning och beslut om insatser för enskilda individer inom äldreomsorg, personer med funktionsnedsättning samt inom individ- och familjeomsorg. Socialnämnden arbetar också med förebyggande verksamhet och deltar i samhällsplaneringen i kommunen. Insatserna utförs med stöd av en omfattande lagstiftning som till exempel Socialtjänstlagen, Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, Hälso- och sjukvårdslagen, Färdtjänstlagen och Alkohollagen.

Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människors- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlikhet i levnadsvillkor,
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och gruppers egna resurser.
Verksamheten skall bygga på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet.

Organisationsskiss

Verksamhetsbeskrivning

Förvaltningsledning

Uppdraget för förvaltningsledningen är att leda och styra verksamheten i enlighet med de lagar, riktlinjer och beslut som fattas.

Stab

Staben är en stödfunktion till de olika verksamheterna inom socialförvaltningen och förser nämnden med information och beslutsunderlag. Stabens huvuduppgifter är att omvärldsbevaka samt på uppdrag av förvaltningsledning utreda och bereda ärenden. Från 20160901 är stab en egen enhet och ansvarar också för avgiftshantering, skuldsanering, bemanningsenheten samt att utreda, fatta beslut och följa upp behov av att använda särskilt anordnade transporter för personer med funktionsnedsättning enligt Lag om färdtjänst samt Lag om riksfärdtjänst

Bistånd

Verksamhetens uppdrag är att utreda, fatta beslut och följa upp:

- Hjälp och stöd till äldre personer och personer med funktionsnedsättning enligt Socialtjänstlagen
- Insatser för särskilt stöd och särskild service till vissa funktionsnedsatta enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Verksamheten ansvarar för avtal med kontaktpersoner och för att köpa platser inom LSS i de fall kommunen inte själv har möjlighet att tillgodose behovet av omsorg.

Vård och omsorg

Verksamhetens uppdrag är att ge stöd och hjälp till främst äldre personer så att de tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Insatserna ska utformas så att de stärker den enskildes möjlighet att leva ett tryggt och självständigt liv. Insatser ges i form av hemtjänst, hemsjukvård (sjuksköterskeinsats, rehabinsats och hjälpmedel) dagverksamhet, avlösning, samt korttidsverksamhet. Då behoven inte kan tillgodoses i den ordinarie bostaden finns möjlighet att ansöka om vård och omsorgsboende. Det är Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen samt kommunala riktlinjer som reglerar stödet.

Socialt stöd

Verksamheten består av många olika verksamhetsområden och regleras av olika lagstiftningar; Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om vård av unga (LVU), Lagen om vård av missbrukare (LVM), Föräldrabalken (FB) , Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS), Lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT).

Kommuninvånare med funktionsnedsättning kan efter individuell behovsbedömning få stöd och insatser enligt LSS. Insatserna ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet med målet att den enskilde får möjlighet att leva som andra. Den enskilde ska tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Individ- och familjeverksamheten utreder ärenden gällande barn, unga, vuxna och familjer samt utreder ansökan om och utbetalning av försörjningsstöd enligt gällande riktlinjer. Familjerätt innefattar ärenden som faderskap, umgänge och vårdnad om barn. Social beredskap, familjerådgivning,

ungdomsmottagning, familjecentral samt grupper för kvinnor, män och barn bedrivs i samarbete med andra kommuner. Det finns även tre boenden för ensamkommande flyktingbarn.

Introduktionsenheten ansvarar för mottagning av nyanlända flyktingar med uppehållstillstånd i Herrljunga kommun. Verksamheten finansieras av statliga medel från Migrationsverket.

Sysselsättning omfattar Arbetsmarknadsenheten (AME), daglig verksamhet enligt LSS, Korttidstillsyn LSS samt Öppenverksamhet Psykiatri. AME organiserar och bedriver olika former av arbetsprövnings- och praktikplatser inom kommunen och på företag.

Vad händer i verksamheten under 2017?

Nämnd och förvaltningsledning

Under hösten 2016 tillträder två nya verksamhetschefer. Under våren 2017 kommer arbetet med att sätta in dessa i arbetet samt bygga ledningsgruppen pågå. Arbetet med att stöta enhetscheferna kommer fortsätta. Implementeringen av socialtjänstplanen ska slutföras under 2017.

Bistånd

Bedömningar, beslut och beställningar utvecklas vidare i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer, detta för att öka den enskildes delaktighet och självbestämmande. Det är ett fortsatt arbete på uppföljningar både för att säkerställa att man jobbar mot de uppsatta målen och att för att resurser används på allra bästa sätt.

Lagen om skuldsanering ändras 1 november och fler kan söka. Detta tillsammans med att Kronofogden arbetar mera aktivt innebär att ärendena kommer att öka. Detta innebär en risk för längre handläggningstider.

Vård och omsorg

Arbetet med de olika arbetsgrupperna och kompetensutveckling av dessa kommer ske under 2017. Målet är att stärka grupperna och förbättra deras samspel samt höja kvaliteten genom högre kompetens bland personalen.

Under hösten 2016 påbörjas renoveringen av de hygienutrymmen som är underkända av arbetsmiljöverket på A-sidan på Hemgården. Denna renovering kommer fortsätta under våren 2017 och ska vara klar senast juni 2017. Hagen etapp 4 kommer att påbörjas och färdigställas under 2017.

Inom hemtjänsten kommer arbetet med förbättringsarbetet fortsättas. Nattpatrullens organisering kommer att ses över vad avser samarbetet mellan undersköterskor och sköterskor. Nyckelhantering inom hemtjänsten och på boenden kommer genomlysas. Inom sjuksköterskegruppen och rehabpersonal kommer de arbeta med ansvarsområden för att kompetens höja inom den egna gruppen men även utåt mot enheterna.

Socialt stöd

HVB-boenden för ensamkommande

Verksamheterna kommer vid sidan av att arbetet med att integrera ungdomarna i det svenska samhället inriktas på att hantera en situation innebärande att många av de placerade ungdomarna kommer att få

avslag från Migrationsverket. Personalen behöver förberedas på detta arbete, rutiner kommer att arbetas fram och tid på verksamhetsmöten kommer att avsättas för att förbereda arbetsgrupperna.

IFO Vuxen

Tanken att det under år 2017 ska visa sig att det arbete som har lagts ner för att optimera processerna dels inom organisation och dels mellan organisationen och dess externa samarbetspartners, har gett resultat. Det har gjorts förändringar och det har lagts ned mycket arbete för att skapa bra förutsättningar dels för att arbeta med målgrupperna inom den egna öppenvården och dels att få personer i egen försörjning.

Arbetet med att förbättra riktlinjer, rutiner, dokumentation samt handläggning kommer att fortsätta.

IFO Barn och Familj

Den stora utmaningen för denna enhet är att behålla och rekrytera personal, på en hårt konkurrensutsatt marknad. En stabil och kompetent enhet är en förutsättning för att kunna fortsätta bedriva vård på hemmaplan framför heldygnsvård. Familjehem har under lång tid kunna beredas barn och ungdomar i stället för vård på institution samt placeringar har kunnat avvärjas tack vare den egna öppenvården.

Arbetet med att förbättra riktlinjer, rutiner, dokumentation samt handläggning kommer att fortsätta. Arbetet med att göra enheten mer kunskapsbaserad kommer att fortlöpa.

Sysselsättning

Antalet deltagare har minskat avsevärt, dels på grund av minskat inflöde och dels genom att flera deltagare har fått sysselsättning. Den rådande konjunkturen är givetvis en stor faktor i detta sammanhang. Enhetens stora utmaning är att anpassa sig till dessa förhållanden, att arbeta med rätt frågor och rätt samarbetspartners.

Funktionshinder

Gruppbostaden Ringvägen har sedan en tid tillbaka en låg beläggning. Det är mycket angeläget att se över möjligheterna att öka beläggningen på denna gruppbostad, måhända är det möjligt att sälja platser till andra kommuner.

Arbetet med att optimera metoder och arbetssätt är även av yttersta vikt.

Även gällande denna verksamhet är det till viss del svårt att rekrytera personal med rätt utbildning och erfarenhet.

Mål

Inriktningsmål och prioriterade mål

1. **Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!**

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2015	Prog 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
1:1 En välmående verksamhet skall präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.	Öppna jämförelser-äldreomsorg. Delaktighet i utförande och tid inom Hemtjänst och säbo	80%		85%		
	Öppna jämförelser – äldreomsorg. Förtroende för personalen inom Hemtjänst och säbo	96%		100%		
	SoL och LSS avvikelser på grund av utebliven insats minskar	58%	52%	40%		
	Jag är nöjd med min nuvarande arbetssituation	3,26		3,6		

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2015	Prog 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
2:1 En välmående verksamhet skall präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.	Arbetet känns meningsfullt	4,42		4,5		

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2015	Prog 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
3:1 En välmående verksamhet skall präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.	Bra rutiner när nya medarbetare börjar	3,02		3,5		
	Öppna jämförelser-äldreomsorg. Andel enskilda/närstående som upplever ett bra bemötande i kontakten med personal inom hemtjänst och säbo	93%		100%		
3:2 Förbättra integrationen av nyanlända med positiva effekter på samhällsutveckling genom medverkan och delaktighet av anställda och medborgare	Återkommer med centralt beslutad målindikator					

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2015	Prog 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
4:1 En välmående verksamhet skall präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt som skapar trygghet och delaktighet.	Antal praktikplatser	5-10	5	5		

5. Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2015	Prog 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.	Avvikelse från driftbudget.	+0,6%	-0,7% -1 285 tkr	0	0	0

5:2 Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens resultat.	Avvikelse från investeringsbudget.	-58%	+44%	0	0	0
5:3 För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 70%.	Följs endast upp kommunövergripande.	-	-	-	-	

Herrljunga kommun i egenskap av att vara arbetsgivare.

6. Herrljunga kommun arbetar i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda personalpolitiska programmet.

Prioriterat mål	**Målindikator**	**Boksl 2015**	**Prog 2016**	**Mål 2017**	**Mål 2018**	**Mål 2019**
6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska.	Minskat antal sjukfrånvarodagar per anställd.	61,4 -3,9%	-5%	-10%		
	Total sjukfrånvaro i %	7,5%	8,2%	5%		
	Antal personer som har 3 eller fler sjukfrånvarotillfällen/år	93	105	80		
6:2 Andelen heltid för tillsvidareanställda ska öka	Andel heltid tillsvidareanställda	50%	48%	50%		
	Andel medarbetare som är nöjda med sin sysselsättningsgrad.	88%	87%	90%		

Ekonomi

Drift

I budgetförslaget från KS/KF finns ingen ramtilldelning gällande åren 2018-2019. Dessa finns därför inte med här.

Socialnämnden tilldelades 186 829 tkr för att bedriva verksamhet år 2017i kommunfullmäktiges beslut i juni. Under sommaren har budget 2016 uppräknats med lönerevidering samt kapitalkostnadsökning. Därmed påverkas också budgetramen för 2017. Detta gör att ny ram för socialnämnden 2017 blir 193 680 tkr. Detta är en ökning med 6 851 tkr jämfört med juni beslut och en ökning med 11 121 tkr jämfört med ursprungsbudgeten 2016. Budget ökningen härleds till följande faktorer:

Område	**Summa (tkr)**	
Lönerevidering 2016	4 991	Baseras på årets löneöversyn
Ökade kapitalkostn (Hyror pga nyinvest)	1 860	Baseras på investeringsbudget 2016-2017
Politiska prioriteringar	609	Enligt KFs junibeslut
KPI uppräkning	381	1%
Volymförändringar	2 875	Enligt demografimodellen, baseras på Scbs befolkningsprognos
Nationella beslut	80	Stödboendereform -20 Höjt takbelopp högkostnadsskydd äldreomsorg -100 Höjning barndelen i riksnormen 200
Ramväxlingar	325	Ramväxling 2016 återläggs
Totalt	**11 121**	

Organisatorisk fördelning

DRIFT Belopp netto (tkr)	**Bokslut 2014**	**Bokslut 2015**	**Budget 2016**	**Prognos 201608**	**Budget 2017**
Nämnd	437	456	552	512	560
Medel för återbetalning			370	230	70
Förvaltningsledning	9 486	9 256	11 444	10 069	5 690
Stab*					7 645
Bistånd	15 169	10 790	12 620	10 920	11 580
Vård och omsorg	101 086	107 702	107 945	112 195	112 980
Socialt stöd	52 998	51 787	53 924	54 214	55 155
Summa	**179 176**	**179 992**	**186 855**	**188 140**	**193 680**
Kommunbidrag	175 015	181 064	186 855	186 855	193 680
Resultat	**-4 161**	**1 072**	**0**	**-1 285**	**0**

*Ny enhet, budgeteras separat fr 2017

Kommentar till fördelning av kommunbidrag

Den reviderade ramen har fördelats enligt tabell ovan med följande förutsättningar; uppräkning har skett med KPI 1 % gällande intäkter och kostnader exkl personalkostnader. Medel för löneökningar tillskjuts nämnderna efter löneförhandling. Tillskjutna medel enligt resursfördelningsmodellen för demografiska förändringar tillfaller vård och omsorg. Politiska prioriteringar som tilldelades socialnämnden har

tilldelats socialt stöd för att stärka upp boendestöd. Medel för habiliteringsersättning har tillskjutits socialt stöd samt bistånd från nämndens avsatta medel för återbetalning av underskott.

Då en ny enhet har tillkommit har medel omfördelats i budget 2017, 5 860 från Förvaltningsledning, 1 195 tkr från Bistånd samt 590 tkr från Vård och omsorg. I kolumnerna 2016 och tidigare kvarstår den gamla fördelningen

Fördelning har gjorts till varje ansvarsområde. Fördelningen på de olika verksamheterna kommer att presenteras senare då varje enhet lagt sin budget..

Stimulansmedel inom äldreomsorgen för att öka bemanningen kvarstår. För 2017 handlar det om ca 2 200 tkr. Detta är inräknat i budgeten för Vård och omsorg.

Fördelning i tabellform:

Nämnd		
	930	Grunduppräkning fr 2016
	-300	habiliteringsersättning införs
	630	**Budget 2017**
Förvaltningsledning		
	11 497	Grunduppräkning fr 2016
	-5 860	ny enhet Stab
	-500	ombudget 2016 till VO Trygghetslarm
	553	kapitalkostnadspott 2016
	5 690	**Budget 2017**
Bistånd		
	12 735	Grunduppräkning fr 2016
	-1 195	Adm.enhet, färdtjänst, omsorgsavgifter
	40	habiliteringsersättning införs
	11 580	**Budget 2017**
Stab		
	0	Grunduppräkning fr 2016
	5 860	delar från FV
	590	Bemanningsenhet
	1 195	Adm.enhet, färdtjänst, omsorgsavgifter fr Bistånd
	7 645	**Budget 2017**
Vård och omsorg		
	108 388	Grunduppräkning fr 2016
	2 875	Demografiförändring
	500	Trygghetslarm
	500	Arbetskläder
	1 307	ökad hyra pga investering
	-590	bemanningsenhet
	112 980	**Budget 2017**
Socialt stöd		
	54 395	Grunduppräkning fr 2016
	500	Förstärkt boendestöd
	260	habiliteringsersättning införs
	55 155	**Budget 2017**

Investeringar

Investeringsbudget antagen av KF 14 juni 2016

Belopp netto (tkr)	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Hagen etapp 3	5 669	1 831	3 593			
Hagen etapp 4		7 510				
Hagen etapp 5						7 500
S:a investeringar gm TN	**5 669**	**9 341**	**3 593**	**0**	**0**	**7 500**
Inventarier	534	1 000	1 000	500	500	500
Mobillås		0	0	0		
Digitala larm		0	0	0		
Hemgården	99	2 650	2 650	0		
Hemgården, gamla hemtjänstlokaler				2 000		
Hemgården larm				1 000		
Arkiv				300		
HVB-Boende, ensamkommande flyktingbarn				600		
Stödboende för ensamkommande flyktingbarn				120		
Nyckelskåp				500		
Förstudie LSS boende					200	
S:a investeringar egna	**633**	**3 650**	**3 650**	**5 020**	**700**	**500**
TOTALA INVESTERINGAR	**6 302**	**12 991**	**7 243**	**5 020**	**700**	**8 000**

Inventarier

Investeringen innebär inköp av inventarier i form av vårdsängar, kontors-, konferens- och verksamhetsmöbler. Det finns idag ett behov av ergonomiska kontorsmöbler för anställda, vårdsängar behöver bytas ut samt ändamålsenliga möbler i verksamhetslokalerna behöver införskaffas.

beräknad avskrivningstid 10 år, beräknad årlig kapitalkostnad 60 tkr

Hemgården, gamla hemtjänstlokaler

Idag finns det lokaler som inte används på Hemgården, dessa lokaler skulle med en renovering kunna avvändas tex för kontorslokaler något som idag är ett bekymmer bland annat för biståndsenheten.

beräknad avskrivningstid 15 år, beräknad årlig kapitalkostnad 205 tkr

Hemgården, larm

Larmsystemet på Hemgården är gammalt och icke funktionsdugligt. Ett nytt larm säkerställer kallelselarmets funktion och skapar en bättre boende miljö samt en bättre arbetsmiljö.

beräknad avskrivningstid 5 år, beräknad årlig kapitalkostnad 225 tkr

Arkiv

Investeringen avser i ordningsställande av arkiv i befintliga lokaler. Socialnämndens arkiv uppfyller inte de lagkrav som ställs och därigenom behöver åtgärder vidtas.

beräknad avskrivningstid 10 år, beräknad årlig kapitalkostnad 40 tkr

HVB-boende för ensamkommande flyktingbarn
Investeringen avser nybyggnation alternativ markkostnader samt moduler gällande ett HVB-boende för ensamkommande barn och unga.

beräknad avskrivningstid 5-10 år, beräknad årlig kapitalkostnad 60-125 tkr. Statliga medel täcker den ökade kapitalkostnaden.

Stödboende för ensamkommande flyktingbarn
Investeringen avser införskaffande alternativ nybyggnation av stödboende (små lägenheter) till ensamkommande barn och unga.

Bedömningen är att 30 lägenheter/platser behövs ytterligare under 2017 till anvisade ensamkommande barn och unga. Den ökade driftkostnaden bedöms täckas av statliga medel.

beräknad avskrivningstid 10 år, beräknad årlig kapitalkostnad 12 tkr. Statliga medel täcker den ökade kapitalkostnaden.

Nyckelskåp
Att förvara nycklar som tillhör de individer som har hjälp från hemtjänsten eller har ett trygghetslarm på ett säkert sätt med möjlighet att kunna se vem som tar vilken nyckel skapar en trygghet för medborgare i Herrljunga.

beräknad avskrivningstid 10 år, beräknad årlig kapitalkostnad 51 tkr.

Kommentar till fördelning av investeringsbudget
Beräkning av kapitalkostnad utifrån internränta 2,5 %. Kommunbidrag för ökade kapitalkostnader är fördelade men ska återlämnas om investeringen inte genomförs.

HERRLJUNGA KOMMUN

FÖRVALTNING
Linnea Holm

Tjänsteskrivelse
2016-09-22
DNR SN 51/2016 7706

Behov socialnämnden

Sammanfattning

Socialnämndens arbetsutskott har gett socialförvaltningen i uppdrag att sammanställa en lista på verksamhet som nämnden enligt lag är skyldiga att bedriva men som idag inte finns utrymme för i budget.

Socialförvaltningen har sammanställt en "bruttolista" med verksamheter/insatser som är lagstadgade men som det inte finns utrymme för i 2017-års budget.
Summan för detta beräknas till 8 400 tkr.

Behov	**Summa**
Förändrade förutsättningar för äldres trygghet dygnet runt	5 000 tkr
Anhörigstöd	600 tkr
Brukare med större vårdtyngd	600 tkr
Kompetensutveckling av personal	600 tkr
Utökat stöd för personer med psykisk ohälsa och personer med missbruk	300 tkr
Utökning korttiden	1 300 tkr
SUMMA	**8 400 tkr**

Beslutsunderlag

Förslag till beslut

Informationen godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Magnus Stenmark
Socialchef

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till:

Herrljunga kommun, Box 201, 524 23 Herrljunga
Telefon 0513-170 00 • Telefax 0513-171 33

Besöksadress Torget 1, Herrljunga
org.nummer 212000-1520 • www.herrljunga.se

JG 219

HERRLJUNGA KOMMUN

FÖRVALTNING
Linnea Holm

Bakgrund

Behov	**Summa**
Förändrade förutsättningar för äldres trygghet dygnet runt	5 000 tkr
Anhörigstöd	600 tkr
Brukare med större vårdtyngd	600 tkr
Kompetensutveckling av personal	600 tkr
Utökat stöd för personer med psykisk ohälsa och personer med missbruk	300 tkr
Utökning korttiden	1 300 tkr
SUMMA	**8 400 tkr**

Förändrade förutsättningar för äldres trygghet dygnet runt - 5 000 tkr/år

Från och med 15 april 2016 så trädde en ny bestämmelse om bemanning i socialtjänstförordningen i kraft. Den nya bestämmelsen lyder:
I en sådan särskild boendeform som avses i 5 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453) ska det, utifrån den enskildes aktuella behov, finnas tillgång till personal dygnet runt som utan dröjsmål kan uppmärksamma om en boende behöver stöd och hjälp. Den boende ska ges det stöd och den hjälp som behövs till skydd för liv, personlig säkerhet och hälsa.

Idag är bemanningen på en omvårdnads avdelning 0,53 årsarbetare per plats. Detta är väldigt lågt jämfört med andra kommuner och innebär att vi inte kan tillgodose förordningens krav på bemanning på dagtid på omvårdnadsavdelning. Därför föreslås att bemanningen på omvårdnad ökas till 0,64 årsarbetare per plats. Kostnaden för detta är 1 600 tkr per år.

Nattetid arbetar 2 personer på Hagen och 3 personer på Hemgården. Dessa fem personer ska serva 82 personer på 9 olika avdelningar. Att dessa personer ska kunna uppmärksamma och ge alla dessa boende stöd och hjälp utan dröjsmål är inte troligt utan bemanningen skulle behöva utökas med 3 personer per natt. Detta motsvarar en kostnad på 3 400 tkr per år.

Anhörigstöd – 600 tkr

Socialtjänstlagen slår fast att kommuner ska ge stöd till anhöriga som vårdar eller stödjer närstående inom alla socialnämndens verksamheter. Idag så erbjuds ett visst stöd till anhöriga och då övervägande till personer som är över 65 år. Det anhörigstöd som erbjuds är inte tillräckligt omfattande och skulle behöva vidareutvecklas inom alla socialnämndens verksamheter. För att kunna göra detta behövs medel då det inte ryms inom befintlig budget. Beräknad kostnad är 600 tkr.

HERRLJUNGA KOMMUN

FÖRVALTNING
Linnea Holm

Brukare/Patienter med större vårdtyngd – 600 tkr

Utvecklingen inom sjukvården går framåt. Det innebär att antalet patienter som skrivs ut med komplexare diagnoser ökar. Oftast skrivs de sedan in i kommunens hemsjukvård då de behöver ett fortsatt stöd hemma. För att kunna fullfölja våra åtagande avseende den kommunala hemsjukvården behövs bemanningen av sjuksköterskor öka. Den beräknade kostnaden är 600 tkr.

Kompetensutveckling av personal – 600 tkr

Under många år har den grundläggande utbildningen av personal inte skett i den omfattning som lagkraven vad avser arbetsmiljö samt socialstyrelsens föreskrifter föreskriver. I det nya avtalet med kommunal står det även att möjligheterna till utveckling i yrket ska öka. Med bakgrund av detta finns det ett behov om att kompetensutveckla personalen inom vård och omsorg samt att arbeta med metoder i arbetet. Personal som handlägger ärenden inom IFO barn och familj behöver ska ha en viss utbildning för att få göra utredningar och ta beslut i ärenden om barn och unga enligt SOFS 2014:7. Detta innebär att personal som idag inte har rätt kompetens behöver kompetensutvecklas genom arbetsgivaren speciellt då det är svårt att rekrytera socialsekreterare. Den beräknade kostnaden för detta är 600 tkr per år.

Utökat stöd för personer med psykisk ohälsa och personer med missbruk – 300 tkr

Socialnämnden erbjuder boendestöd till personer med psykisk funktionsnedsättning, kognitiva svårigheter och/eller missbruk. Boendestöd är stöd i den dagliga livsföringen i egna hemmet. Enligt socialtjänstlagen så är det den enskildes behov som styr och i Herrljunga ser vi en ökning av behovet av boendestöd på kvällar och helger. Även formen av behovet har förändrats vilket innebär att socialnämnden skulle behöva göra anpassningar utifrån behoven. Kostnaden för en ändring av boendestöd beräknas till 300 tkr.

Utökning korttiden – 1 300 tkr

Korttiden ska enligt budget ha 8 platser. 2015 låg beläggningen på korttiden på i snitt 9,9 platser och hittills i år på 10,2 platser. Detta är i snitt ca 2 platser över budget per år. Budgeten skulle utifrån detta behöva förstärkas med 2 platser. Utöver en förstärkning av platser så skulle personaltätheten delar av året behöva vara högre. På korttiden tas brukare emot som är i livets slutskede och som är i behov av vak. Utöver det ökar antalet brukare med högre vårdtyngd. Dessa två faktorer gör att personal styrkan behöver förstärkas delar av året när dessa brukare bor på boendet för att kunna ge alla det stöd och den hjälp de är i behov av. Beräknad kostnad är 1 300 tkr.

Samverkan

Ärendet samverkades på FSG den 22 september.

Bilaga SN § 114

DIARIENUMMER:	xxxx
FASTSTÄLLD:	åååå-mm-dd
VERSION:	1
SENAS T REVIDERAD:	åååå-mm-dd
GILTIG TILL:	åååå-mm-dd
DOKUMENTANSVAR:	Verksamhetschef Bistånd

Riktlinje

Handläggning av taxor och avgifter inom Socialnämndens verksamhet

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige

Gäller för handläggning och beslut om avgifter till personer som har insatser från Socialnämnden

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

FG AG

Innehåll

1. Allmänt om avgifter 3
Bakgrund/lagstiftning 3
1.1 Socialtjänstlagen och andra lagar 3
1.2 Allmänt om handläggning 3
2. Huvudprinciper i avgiftssystemet 5
2.1 Högkostnadsskydd för avgifter - tak för högsta avgiftsnivå 5
2.2 Högkostnadsskydd 5
2.3 Avgiftsutrymme 5
3. Avgifter 5
3.1 Avgifter för Särskilt boende 5
3.2 Avgifter för hemtjänst och hemsjukvård 5
3.3 Avgifter utanför högkostnadsskyddet 6
3.4 Avgiftsfria insatser 8
3.5 Frånvaro 8
4. Avgiftsberäkning 9
4.1 Avgiftsgrundande inkomster 9
4.2 Insamling av inkomstuppgifter 9
4.3 Inkomstuppgift lämnas inte 9
4.4 Underskott i avgiftsunderlaget 9
4.4 Beslut 9
5. Avgiftsberäkning för olika hushållstyper 10
5.1 Ensamboende 10
5.2 Makar och registrerade partner 10
5.3 Sammanboende 10
6. Bostadskostnader 10
6.1 Förbehåll för bostadskostnad 10
6.2 Beräkning av boendekostnad 10
7. Förbehållsbelopp – minimibelopp 11
7.1 Kostnadsposter i förbehållsbeloppet 11
7.2 Nivån på förbehållsbeloppet – minimibeloppet 11
7.3 Individuell prövning av minimibeloppet 12
8. Nedsättning av avgifter och avgiftsbefrielse 13
8.1 Nedsättning med anledning av dubbla bostadskostnader 13
8.2 Nedsättning med anledning av att en av två makar/sammanboende flyttar 13
9. Debitering av avgifter 14

10. Omprövning och ändring av avgifter 14
10.1 Årlig omprövning 14
11. Överklagande 14
11.1 Överklagande av kommunens avgiftssystem 14
11.2 Överklagande av enskilt avgiftsbeslut 14

1. Allmänt om avgifter

Bakgrund/lagstiftning

Enligt Socialtjänstlagen (2001:453) får kommuner ta ut avgifter för insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL) (kapitel 8 SoL). För insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) får kommunen däremot inte ta ut avgifter.

Avgifter för hemtjänst och dagverksamhet får inte, tillsammans med avgifter som avses i 26 § tredje stycket Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel för sina personliga behov, boendekostnader och andra normala levnadsomkostnader.

När avgiften fastställs skall kommunen försäkra sig om att den sökandes make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation.

Alla avgifter omräknas årligen enligt gällande prisbasbelopp och fastställd riktlinje för avgiftshandläggning utan att avgifterna tas upp på nytt för beslut i Kommunfullmäktige.

Revidering och översyn av riktlinjer för avgiftshandläggning skall göras vid behov eller minst var 5:e år och då fastställas av Kommunfullmäktige.

1.1 Socialtjänstlagen och andra lagar

Kommunens avgiftssystem och dess tillämpning för avgiftsuttag inom socialtjänst och hälso- och sjukvård styrs av socialtjänstlagens 8 kap, hälso- och sjukvårdslagen samt förvaltningslagen. Enligt 8 kap 2 § Socialtjänstlagen (SoL), får kommunen ta ut avgifter för hemvård, särskilt boende eller annan social tjänst, enligt grunder som kommunen bestämmer. Avgiften skall vara skälig och får inte överstiga kommunens självkostnader. En högsta avgift, högkostnadsskydd, regleras i 8 kap 5 § SoL.

Kommunens avgiftssystem och dess tillämpningsregler för avgifter inom socialförvaltningen styrs av flera olika lagar och förordningar. Till dessa hör följande:

- SoL - Socialtjänstlagen (2001:453)
- HSL - Hälso- och sjukvårdslagen (1992:567)
- LSS - Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387)
- BTPL - Lag om bostadstillägg för pensionärer (2001:761)
- IL - Inkomstskattelagen (1999:1229)
- KL - Kommunallagen (1991:900)

1.2 Allmänt om handläggning

Nedanstående föreskrifter ligger som grund vid beräkning av avgifter inom socialförvaltningen. I varje enskilt ärende görs alltid en individuell beräkning. Utgångspunkten för avgiftssystemet är att avgifter för vård- och omsorgsinsatser inte får uppgå till så höga kostnader att den enskilde inte har tillräckliga medel för sina personliga behov.

Det skall vara enkelt och lättförståeligt och oberoende av var den enskilde får sin vård och omsorg, om det är i det egna hemmet eller i ett särskilt boende.

Sekretess

Samtliga uppgifter registreras, bearbetas och dokumenteras. Uppgifterna är sekretessbelagda enligt 26 § kap 1 Offentlighets- och sekretesslagen.

Myndighetsutövning

Vid biståndsbeslut avseende vård- och omsorgsinsatser enligt SoL, handläggs och utreds avgiftsbeslut av handläggare med biståndsbeslutet som underlag.

Avgiftstillämpning enligt dessa tillämpningsföreskrifter gäller även då vård och omsorg ges av annan vårdgivare på uppdrag av kommunen.

Den enskilde skall informeras om kommunens avgiftssystem och tillämpningsföreskrifter för vård- och omsorgsavgifter. Den enskilde skall även upplysas om sin skyldighet att lämna uppgifter till kommunen vid förändringar som påverkar vård- och omsorgsavgiftens storlek.

En ekonomisk utredning skall göras vid varje enskilt ärende. Uppgifter om inkomster och bostadskostnad skall inhämtas från den enskilde via uppgiftsblankett eller via datamedia från Riksförsäkringsverket. Lämnas efterfrågade uppgifter inte in fastställs avgift utifrån fastställda kriterier, se 4.3.

Omräkning av avgiften sker i normalfallet en gång per år vid årsskiftet på grund av förändringar i prisbasbeloppet, inkomstförhållanden och bostadskostnader, se 10.1. Kommunen är även skyldig att ändra avgiften under pågående kalenderår om något förhållande som påverkar avgiften har ändrats eller om kommunen tidigare erhållit felaktiga uppgifter. Uppgifter som lämnas av den enskilde skall kunna styrkas. Den enskilde skall ges information om möjligheten att ansöka om höjning av minimibeloppet för merkostnader, se 7.3 Höjning av minimibeloppet.

Den enskilde skall alltid erhålla skriftligt avgiftsbeslut. Av beslutet skall det framgå hur avgiften beräknats och hur den enskilde kan besvära sig över beslutet. I beslutet skall tillämpliga lagparagrafer anges.

Om den enskilde inte är nöjd med socialnämndens avgiftsbeslut kan detta överklagas med förvaltningsbesvär.

Fullmakt

I det fall den enskilde saknar förmåga att föra sin egen talan skall fullmakt eller legal företrädare finnas.

Avgift

Den enskilde betalar avgift för de insatser som är beviljade enligt Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen. Avgiften debiteras efter fastställt avgiftsutrymme och får uppgå högst till högkostnadsskyddet. Avgiften är aldrig högre än kommunens självkostnad för insatsen.

Samtliga avgifter avrundas till närmaste krontal uppåt.

2. Huvudprinciper i avgiftssystemet

2.1 Högkostnadsskydd för avgifter - tak för högsta avgiftsnivå

Riksdagen har beslutat om ett högkostnadsskydd för vad olika insatser inom socialtjänst/vård och omsorg ska få kosta den enskilde. Högkostnadsskyddet ändras, vanligen en gång årligen, i takt med att prisbasbeloppet ändras.

2.2 Högkostnadsskydd

Avgiften för hemtjänst i ordinärt och särskilt boende, dagverksamhet samt kommunal hälso- och sjukvård får uppgå till högst en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet.
Avgiften för bostad i särskilt boende som inte omfattas av hyreslagen får uppgå till högst en tolftedel av 0,5539 gånger prisbasbeloppet.
Det är den högsta månatliga avgiften som får tas ut, oavsett hur stort avgiftsutrymmet är.

2.3 Avgiftsutrymme

För att beräkna avgiftsutrymmet skall skatt, nettobostadskostnad samt minimibelopp och ev. individuellt belopp (extra minimibelopp) räknas bort från den totala bruttoinkomsten. När förbehållsbeloppet är fastställt görs en beräkning av hur stor ekonomiskt utrymme den enskilde har att betala avgift – ett så kallat avgiftsutrymme.

Avgiftsutrymmet är det belopp som kvarstår av inkomsten när förbehållsbeloppet är frådraget.

Så här beräknas avgiftsutrymmet:

Förbehållsgrundande inkomst – Förbehållsbelopp = Avgiftsutrymme

3. Avgifter

Kostnad för mat, hyra samt el är inte att betrakta som avgift enligt socialtjänstlagen utan kostnader som är en del av förbehållsbeloppet.

3.1 Avgifter för Särskilt boende

Avgiften för särskilt boende är en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet. I avgiften ingår omsorg och hemsjukvård.

3.2 Avgifter för hemtjänst och hemsjukvård

Avgift för hemtjänst tas ut beroende på omfattning.

Nivå

Nivån fastställs individuellt genom biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen, SoL. Den som enbart har hemtjänstinsatser betalar enligt nedanstående nivåer. För den som har hemtjänstinsatser enligt nivå 1 och 2 tillkommer avgift hemsjukvård och larm för dem som även har detta.

Avgiften baseras på prisbasbeloppet som fastställs årligen

Nivå 1 (1 – 4 ggr/mån) – 17 % av prisbasbelopp:12

Nivå 2 (2 – 7 ggr/vecka) – 33 % av prisbasbelopp:12

Nivå 3 (Dagligen, kväll och natt) – 53,92 % av prisbasbelopp:12 (högkostnadsskydd)

Avgift för trygghetstelefon och larm

Trygghetstelefon och larm erhålls efter biståndsbeslut. Avgiften för trygghetslarm är 6,8 % av prisbasbelopp:12.

Trygghetstelefon och larm betraktas som ett abonnemang för vilket en månadsavgift tas ut. Avgiften för trygghetstelefon och larm avser per hushåll.

Avgiften ingår i högkostnadsskyddet.

Avgift för matdistribution

Matdistribution erhålls efter biståndsbeslut.

Utkörningsavgiften är 1,2 % av prisbasbelopp:12

Avgiften ingår i högkostnadsskyddet.

Avgift för dagverksamhet (SoL)

Avgiften för dagverksamhet är 1/30 av högkostnadsskyddet per tillfälle.

Kostnad för frukost/kaffe och lunch tillkommer.

Avgift för hälso- och sjukvårdsinsatser, utom läkarvård.

Avgiften för hälso- och sjukvårdsinsatser uttas med 8,7 % av prisbasbelopp:12 per månad oavsett omfattning. Hemrehabilitering enligt HSL omfattas av denna avgift.

Ingen hälso- och sjukvårdsavgift tas ut för patienter under 20 år.

Avgift för hälso- och sjukvårdsinsatser tas ut så länge personen är inskriven i hemsjukvården. Den som har insatser enligt Hälso- och sjukvårdslagen betalar enligt avgiftstaxa oavsett om arbetet utförs av sjuksköterska, sjukgymnast, arbetsterapeut eller av personal som delegerats uppgiften.

De som har ett löpande beslut om hälso- och sjukvårdsinsats vid behov betalar varje månad oavsett om de haft insats den månaden eller inte.

Vaccination debiteras enligt Västra Götalandsregionens taxa. Vaccination ingår inte i avgiften för hälso- och sjukvård eller i högkostnadsskyddet.

Avgift för vistelse på korttidsplats/växelvårdsplats (SoL)

Person med beslut betalar avgift med 1/30 av högkostnadsskyddet per vistelsedygn samt kostnad för hel kostdag. Samma pris debiteras för sondmat.

3.3 Avgifter utanför högkostnadsskyddet

Högkostnadsskyddet omfattar inte avgiften för måltider i särskilda boenden, på dagverksamhet, vid korttidsplats och matdistribution. Samtliga måltidsavgifter för personer, som har biståndsbeslut, är befriade från mervärdesskatt.

Måltidsavgift för särskilt boende samt korttiden

Kostnad för dygnsportioner (frukost, lunch, middag samt fika) fastställs av Tekniska kontoret. Den består av en fast och en rörlig del. Socialnämnden debiterar den enskilde som har beslut om särskilt boende eller korttid den del av dygnskostnaden som är fast. Vid frånvaro på grund av sjukhusvistelse eller annan frånvaro görs avdrag på matkostnaden med 35% av dygnskostnaden.

Måltidsavgift för matdistribution

Kostnaden för matdistribution per portion fastställs till den kostnad som tekniska kontoret tar ut.

Måltidsavgift för dagverksamhet SoL samt daglig verksamhet LSS

Kostnaden för lunch på dagverksamhet SoL samt daglig verksamhet LSS fastställs till 85 % av den kostnad som tekniska kontoret tar ut av socialnämnden.

Måltidsavgift för boende LSS, korttidsvistelse och skolinternat

Kostnaden för helpension inom LSS boende, korttidsvistelse och skolinternat fastställs till 1/30 av summan av konsumentverkets beräknade kostnader för livsmedel samt förbrukningsartiklar. Matavgiften minskas med kostnaden för den måltid då den boende inte äter på boendet. Vid skolinternat innebär detta att avgiften minskas med lunchkostnaden. Fördelningen av dygnskostnaden är enligt följande:

Frukost – 20 %
Lunch – 35 %
Mellanmål – 10 %
Kvällsmat – 35 %

Måltidsavgift för KTS

Måltidsavgiften för KTS fastställs till 65 % av kostnaden för helpension inom LSS boende, korttidsvistelse och skolinternat.

Bostad i annan kommun

För bostad i annan kommun debiteras det Herrljunga kommun blivit debiterade. Finns inte kostnaden för bostad angivet i avtalet beslutar socialnämndens myndighetsutskott om kostnaden.

Fixartjänst

Fixartjänst är en så kallade servicetjänst, som kommunen tillhandahåller utan individuell behovsprövning till personer som fyllt 67 år. Kostnad för 2017 fastställs till 208 kr per timme och höjs sedan årligen enligt tjänsteindex.

Förbrukningsvaror

Avgift för förbrukningsvaror i särskilt boende ingår inte i högkostnadsskyddet utan ska ses som kommunens utlägg för varor som redan ingår i den enskildes förbehållsbelopp. En förutsättning är då att beloppen är skäliga och inte överstiger de normalbelopp som Konsumentverket beräknar i sina årliga hushållsbudgetar för olika kön och åldrar. Prop. 2000/01:149 sid 44, 7-8§§. Herrljunga kommun debiterar enligt Konsumentverkets beräkning av vad förbrukningsvaror för en person kostar.

Medicinsk fotvård

Medicinsk fotvård erbjuds dem som fått remiss från läkare eller distriktssjuksköterska. Kostnaden fastställs enligt Västra Götalandsregionens taxa. Vid hembesök debiteras samma kostnad som för hembesök från vald vårdcentral enligt Patientavgifter i Västra Götaland.

3.4 Avgiftsfria insatser

Avgiftsfri avlösning

Avlösning till anhörig upp till 10 timmar per månad tas inte ut någon avgift för.

Boendestöd för personer med psykisk funktionsnedsättning

Boendestöd är en insats som ges utifrån socialtjänstlagen i syfte att stödja personer med psykisk funktionsnedsättning för att själv, så lång som möjligt, klara sin dagliga livsföring.

Insatsen är avgiftsfri.

Avgifter för insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, LSS.

Alla insatser enligt LSS är avgiftsfria.

Den som därutöver har beviljade insatser enligt SoL eller HSL betalar avgift enligt gällande regler för dessa insatser.

Avgifter får enligt 8 kap. 1 § SoL ej tas ut för bistånd i form av stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär.

3.5 Frånvaro

Vid oplanerad frånvaro från insats, t ex vid akut sjukhusvistelse, görs avdrag för omsorg med 1/30-del av månadsavgiften från och med första frånvarodagen till och med dagen före återkomsten. Detta innebär att inget frånvaroavdrag görs vid en dags frånvaro.

Avdrag för kommunal hälso-och sjukvård görs endast vid frånvaro hel kalendermånad.

Larmavgiften räknas som ett abonnemang och inga avdrag görs.

4. Avgiftsberäkning

4.1 Avgiftsgrundande inkomster

SoL Kap 8 4 § Med avgiftsunderlag avses den inkomst som den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna, fördelad med lika belopp per månad.

Den inkomst som används för att beräkna avgiftsutrymmet är den enskildes nettoinkomst samt bostadstillägg. Vid beräkning av nettoinkomsten används innevarande års inkomster.

Inkomster/utgifter som inte är avgiftsgrundande:

Skattefria ersättningar som inte skall tas med vid inkomstberäkningen och avgiftsunderlaget är barnbidrag, barns inkomster eller barns avkastning på förmögenhet, bistånd enligt socialtjänstlagen, introduktionsersättning för flyktingar, handikappersättning, assistansersättning och den del av vårdbidraget som utgör ersättning för merutgifter.

4.2 Insamling av inkomstuppgifter

En gång per år får samtliga en inkomstförfrågan. Ändras förhållanden under året, på grund av till exempel ändrad hyra vid byte av bostad, är var och en skyldig att lämna uppgift om detta. Uppgifter om pension och bostadstillägg som betalas ut från Pensionsmyndigheten överförs via datafil från Pensionsmyndigheten.

För att kunna fastställa avgift, krävs att kommunen har tillgång till nödvändiga inkomstuppgifter. Om begärda inkomstuppgifter inte lämnas skickas ett avgiftsbeslut med högsta avgift ut. Inkomstuppgifter inhämtas i normalfallet via uppgiftsblankett från den enskilde eller via datamedia från Riksförsäkringsverket och Pensionsmyndigheten. Vissa uppgifter kan endast erhållas från den enskilde. Om den enskilde inte lämnar inkomstuppgifter eller avstår från att lämna uppgifter fastställs den högsta avgiften enligt gällande taxa utan inkomstprövning.

Ny avgift gäller från och med den månad inkomstuppgifter lämnats till kommunen.

4.3 Inkomstuppgift lämnas inte

Om den enskilde inte lämnar inkomstuppgifter eller avstår från att lämna uppgifter fastställs den högsta avgiften enligt gällande taxa utan inkomstprövning.

4.4 Underskott i avgiftsunderlaget

Enligt kommunallagens likställighetsprincip kan kommunen inte reducera för matkostnad eller hyra i relation till inkomst utan särskilt lagstöd. Sådant lagstöd finns inte. Den enskilde som, efter att ha betalat mat och hyra, inte har tillräckligt med pengar kvar till sin försörjning skall hänvisas till att söka försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen. Personer som är 65 år och äldre hänvisas till Försäkringskassan för ansökan om äldreförsörjningsstöd.

4.4 Beslut

Beslut om förbehållsbeloppet fattas på delegation av avgiftshandläggare.

5. Avgiftsberäkning för olika hushållstyper

5.1 Ensamboende

Samtliga inkomster, tillgångar och utgifter enligt ovan ligger till grund för avgiftsberäkning.

5.2 Makar och registrerade partner

Makars inkomster skall slås samman och delas på två. När avgifterna fastställs skall kommunen dessutom försäkra sig om att omsorgstagarens make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation. För makar/registrerade partners i gemensamt hushåll, beräknas den sammanlagda inkomsten som därefter delas lika. Med makar jämställs personer som lever tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden och har gemensamma barn. För makar som lever åtskilda på grund av att en av makarna bor i särskilt boende/enskilt vårdhem, skall den sammanlagda nettoinkomsten ligga till grund för avgiftsberäkningen.

5.3 Sammanboende

För sammanboende beräknas inkomsterna var för sig, då det inte finns någon lagstadgad underhållsskyldighet dem emellan.

6. Bostadskostnader

6.1 Förbehåll för bostadskostnad

För att hyran skall få tillgodoses i förbehållsbeloppet skall bostadstillägg för äldre sökas hos Pensionsmyndigheten eller bostadsbidrag för övriga hos försäkringskassan. Beslutet lämnas till avgiftshandläggaren. Inkommer inte något beslut, sätts hyreskostnaden till 0 kronor/månad.

6.2 Beräkning av boendekostnad

Nettobostadskostnad

Vid avgiftsberäkning skall den enskildes nettobostadskostnad avräknas från nettoinkomsten. Med nettobostadskostnad avses den faktiska bostadskostnaden minskad med samtliga former av bostadsbidrag som den enskilde får.

Beräkning av bostadskostnaden följer försäkringskassans norm.

Hyreslägenhet: Aktuellt hyresbelopp. Vid hyrd bostad med kallhyra beräknas värmekostnaden enligt försäkringskassans schablon för beräkning av bostadstillägg

Bostadsrättslägenhet: Aktuellt hyresbelopp + 70 % av ränta på ev låneskuld

Eget enfamiljshus: Kostnader för uppvärmning och drift efter ett fast krontal per kvm enligt försäkringskassans schablon. + 70 % av ränta för ev lån som avser fastigheten + fastighetsavgift.

Eget tvåfamiljshus: Samma som för enfamiljshus, men minskat med hyresintäkter för den uthyrda lägenheten.

Eget flerfamiljshus eller andelshus: Enligt belopp som framgår av senaste deklaration samt tillägg för ev uppvärmningskostnad.

Jordbruksfastighet: Driftskostnader och lånekostnader beräknas för fastighetens bostadsbyggnad enligt samma grunder som för enfamiljshus. Fastighetsavgift beräknas på den del av taxeringsvärdet som avser bostadsbyggnad dock högst 0,75 procent av bostadsbyggnadsvärdet och tomtmarksvärdet.

Fri bostad: Enligt de regler som gäller för fri bostad vid taxering till statlig inkomstskatt.

Parboende

Enligt 4 kap. 1 c § SoL har makar rätt att fortsätta sammanbo om den ena parten beviljas särskilt boende. Om den medboende beviljas hemtjänstinsatser omfattas han av avgiftsreglerna enligt sitt eget biståndsbeslut. Medboende, som inte har egna biståndsinsatser, omfattas inte av avgiftsreglerna i 8 kap. SoL. Kostnader för exempelvis mat, förbrukningsvaror etc tas ut med stöd av 8 kap kommunallagen (1991:900) och självkostnadsprincipen är styrande för storleken på beloppen i avtalet. Avgifter som tas ut för tjänster som inte anses vara social omsorg enligt mervärdesskattelagen (1994:200), omfattas som regel inte av undantaget från mervärdesskatt. Om den medboende har egen lägenhet tas hyra ut enligt hyreskontrakt. Medboende debiteras samma matkostnad som boende med biståndsbeslut.

7. Förbehållsbelopp – minimibelopp

Förbehållsbeloppet består av ett minimibelopp plus nettobostadskostnaden.

I socialtjänstlagen anges ett lägsta belopp (minimibelopp) som skall täcka den enskildes normala levnadskostnader, förutom boendekostnaden. Därutöver fastställs förbehållsbeloppet individuellt utifrån den enskildes faktiska situation.

Förbehållsbeloppet = minimibeloppet + den faktiska boendekostnaden.

Den enskilde skall utöver minimibeloppet förbehållas medel för sin nettoboendekostnad innan avgift får tas ut.

7.1 Kostnadsposter i förbehållsbeloppet

Med minimibelopp avses de medel den enskilde behöver för sitt personliga behov utöver avgifter och bostadskostnader. Beloppen för posterna beräknas enligt Konsumentverkets beräknade hushållskostnader och aktuellt basbelopp.

7.2 Nivån på förbehållsbeloppet – minimibeloppet

Det minimibelopp som gäller för ensamboende ska utgöra lägst en tolftedel av 1,3546 gånger prisbasbeloppet.

Minimibeloppet för var och en av sammanlevande makar och sambor ska utgöra en tolftedel av 1,1446 gånger prisbasbeloppet.

Yngre personer med funktionsnedsättning har i vissa fall särskilda kostnader till exempel för bosättning och familjebildning. Enligt förarbetena till socialtjänstlagens avgiftsbestämmelser bör sådana levnadskostnader för yngre personer med funktionsnedsättning, efter en individuell prövning, beräknas till en nivå som överstiger minimibeloppet med upp till 10 procent. En individuell prövning av nivån på tillägget måste dock alltid göras (proposition 2000/01:149 Avgifter inom äldre- och handikappomsorg s. 41).

Minimibeloppet är ett lagstadgat lägsta belopp som den enskilde har rätt till för personligt bruk. Minimibeloppet är baserat på konsumentverkets beräkningar av skäliga levnadskostnader för innevarande år. De skäliga levnadskostnaderna omfattar de varor och tjänster som hushållen vanligen behöver för att klara vardagens behov.

I det fall den enskilde har varaktiga merkostnader som inte ryms inom minimibeloppet skall kommunen ta hänsyn till detta i en individuell prövning av schablonbeloppet. Utgångspunkt för beräkning av minimibeloppet är det prisbasbelopp som årligen fastställs av riksdagen.

7.3 Individuell prövning av minimibeloppet

I socialtjänstlagens bestämmelser om avgifter inom äldre- och handikappomsorgen finns det utrymme för att i viss utsträckning ge den enskilde extra medel för merkostnader för de kostnadsposter som minimibeloppet ska täcka. Ett höjt minimibelopp fastställs efter en individuell prövning. Kommunen godtar den faktiska merkostnaden om den inte är oskäligt hög. En förutsättning för att den enskilde ska ha rätt till ett högre minimibelopp är dock att behovet av ytterligare medel är varaktigt (prop. 2000/01:149 s. 59).

Om en person har kostnader för god man eller andra kostnader på grund av särskilda omständigheter, som varar minst ett år och överstiger 200 kr/mån ska förbehållsbeloppet höjas i skälig omfattning efter gjord ansökan.

Som exempel kan nämnas;

- Merkostnader för livsmedel, till exempel specialkost
- Underhållskostnader för barn
- Kostnader för god man

Vid beräkning av behov utöver minimibeloppet skall hänsyn tas till att en del utgifter kan finansieras via handikappersättningen.

Hänsyn tas ej till lånekostnader och räntor (annat än vid beräkning av boendekostnader)

Höjning av minimibeloppet beviljas för högst ett år, varefter omprövning skall ske. Detta görs i samband med den årliga omräkningen av avgiftsbeslutet. Omprövning kan även ske under löpande kalenderår om förhållanden som påverkar avgiften förändras.

Kommunen får även i vissa fall minska nivån på minimibeloppet. Om kostnadsposten som föranleder minskningen ingår i Konsumentverkets beräkningar för hushållsbudget så bör minskningen baseras på deras beräkningar. Det beror på att även den schablonmässiga delen av minimibeloppet i huvudsak grundas på Konsumentverkets beräkningar (prop. 2000/2001:149 s.40-41).

Vid särskilda boende betalas en fast summa varje månad för mat. I minimibeloppet ingår SKL: s årliga kostnad för livsmedel. Den resterande summan är inte livsmedel och därför höjs minimibeloppet. Denna justering görs per automatik.

Från minimibeloppet görs avdrag för de poster som ingår i boendet samt hushållsel om den ingår i hyran.

För personer i kommunens särskilda boendeformer med boende med heldygnsomsorg skall en generell minskning av förbehållsbeloppet göras med sådana kostnadsposter som ingår i hyran och avgifter. Till dessa kan följande saker höra;

- Möbler och husgeråd
- TV-avgift, dagstidning
- Viss fritidsverksamhet
- Förbrukningsvaror

8. Nedsättning av avgifter och avgiftsbefrielse

8.1 Nedsättning med anledning av dubbla bostadskostnader

Den som fått anvisad lägenhet i särskilt boende kan få hyran jämkad. Under uppsägningstid, längst 3 månader, kan tidigare hyra kunna jämkas för de som inte har hög inkomst så att förbehållsbeloppet garanteras. De som har förmögenhet som överstiger 2x prisbasbeloppet ska ta förmögenheten i anspråk för täckande av dubbelhyra.

Eventuell jämkning påverkas av förmögenhet överstigande två prisbasbelopp.

Saknas medel till annan dubbel bokostnad än vad som avses ovan, efter nedsättning av avgift för hemtjänst, hänvisas den enskilde att söka försörjningsstöd.

8.2 Nedsättning med anledning av att en av två makar/sammanboende flyttar

Vid beräkning av inkomst för makar och registrerade partners skall den enskildes inkomst anses utgöra hälften av makarnas sammanlagda inkomster (tudelningsprincipen).

Vid beräkning av inkomst för sambor räknas inkomsterna alltid var för sig, då det inte finns lagstadgad underhållsskyldighet sambor emellan.

När en av sammanlevande makar flyttar till ett särskilt boende, beräknas pension och bostadstillägg som för ensamstående, vilket innebär en höjning av inkomsten. Handläggaren skall alltid informera den sökande om vikten av att snabbt meddela försäkringskassan om den nya situationen. Vid beräkning av avgiftsunderlag gäller dock fortfarande tudelningsprincipen vad gäller inkomsterna. Tudelningsprincipen gäller dock ej för bostadstillägg (vid skilda hushåll), utan detta upptas till fastställt belopp för respektive make vid beräkningen av avgiftsunderlag.

Om den ena maken flyttar till särskilt boende och den kvarboende maken trots tudelningsprincipen, inte har tillräckliga medel för personliga behov i nivå med minimibelopp och bostadskostnad, frångår man tudelningsprincipen. Vid beräkningen av avgiftsunderlag tas hänsyn till båda makarnas inkomster och utgifter och nedsättning av hemtjänstavgiften kan ske för att tillse att den kvarboende maken har kvar medel motsvarande sin boendekostnad och förbehållsbelopp (kvarboendeskydd).

Om den kvarboende maken inte har några vård- och omsorgsinsatser enligt SoL, innebär kvarboendeskyddet att en ekonomisk utredning måste göras även för den kvarboende maken. Kvarboende make som inte har några vård- och omsorgsinsatser enligt SoL, skall förbehållas tillräckliga medel för personliga behov i nivå med minimibelopp och skälig bostadskostnad. Som skälig bostadskostnad används samma beräkningsgrund som för uträkning av högsta möjliga bostadstillägg enligt socialförsäkringsbalken. Tudelningsprincipen frångås på samma sätt som beskrivs i stycket ovan.

9. Debitering av avgifter

Alla avgifter debiteras en gång per månad, i efterskott.

Vid inflyttning till särskilt boende tas hyra ut från och med att bostaden/rummet ställs till förfogande enligt beslut. Avgifter för vård och omsorg och mat debiteras från och med verklig inflyttningsdag.

10. Omprövning och ändring av avgifter

10.1 Årlig omprövning

Omräkning av avgifterna sker årligen med tillämpning av ändrade prisbasbelopp, pensioner, skattebestämmelser och inkomstuppgifter. Avgiften skall enligt 8 kap. 9 § SoL, räknas om utan föregående underrättelse om ändringen beror på förändringar i prisbasbeloppet i enlighet med punkt 1.1.

Ändring av beslut om avgift ska ske när omständigheterna förändrats

Retroaktiv rättelse av avgifter

När försäkringskassan utbetalar retroaktivt bostadstillägg eller retroaktiv pension rättas avgiften närmaste aktuell debiteringsmånad. Rättelse avseende för låg avgift debiteras för tre månader tillbaka om den felaktiga avgiften beror på att den enskilde lämnat felaktiga uppgifter eller inte lämnat uppgift. Om för hög avgift debiterats och felet beror på kommunen återbetalas avgiften för tid upp till tio år.

11. Överklagande

11.1 Överklagande av kommunens avgiftssystem

Beslut om kommunens **avgiftssystem** för socialförvaltningen fattas av kommunfullmäktige. Kommunens taxebeslut kan överklagas (inom tre veckor) av alla kommunmedlemmar och bli föremål för s.k. laglighetsprövning enligt 10 kap. kommunallagen. Prövningen kan utmynna i att beslutet upphävs, men inte att beslutet ersätts med ett annat. Prop. 2000/01:149 sid. 50 och 61.

11.2 Överklagande av enskilt avgiftsbeslut

Socialnämndens individuella avgiftsbeslut får överklagas (inom tre veckor) hos allmän förvaltningsdomstol genom så kallat förvaltningsbesvär. Det gäller beslut om avgift och avgiftsförändring samt beräkning av avgiftsunderlag, boendekostnad och förbehållsbelopp. Överklagandet ska ske inom tre veckor från det att beslutet tillkännagivits. Beslutet kan endast överklagas av den som berörs av beslutet. Vid bifall till den klagande kan ett nytt beslut ersätta det överklagade beslutet. 16 kap. 3§, SoL, Prop. 2000/01:149 sid. 50-51 och 61.